

Warszawa, 30.5.2023r.

Szymon Hołownia
Przewodniczący
Polska 2050 Szymona Hołowni

Władysław Kosiniak-Kamysz
Prezes
Polskie Stronnictwo Ludowe

Prof. Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

PISMO

W związku z oczekiwanym powołaniem Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne RP w latach 2007-2022.

Szanowny Panie Rzeczniku,

Wczoraj Prezydent Rzeczypospolitej Andrzej Duda podpisał ustawę z dnia 14 kwietnia 2022 roku o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2002. Zdajemy sobie sprawę, że nie musimy przekonywać Pana Profesora o tym, jak bardzo niebezpieczny jest ten akt prawny z perspektywy ochrony praw i wolności obywatelskich oraz systemu demokratycznych rządów w naszym kraju. W swojej opinii przesłanej Sejmowi RP dnia 28 grudnia 2022 roku trafnie i przekonywująco wskazywał Pan, że narusza on liczne przepisy Konstytucji RP, w tym tak fundamentalne, jak statuowana w art. 10 zasada trójpodziału władzy, gwarantowana w art. 42 zasada prawa do obrony i domniemania niewinności, czy zapewnione w art. 45 prawo do sądu. Słusznie wskazał Pan także, że naruszony może być art. 7 Konstytucji, statuujący zasadę legalizmu, gdyż objęta poważnymi sankcjami może być działalność organów władzy publicznej zgodna z prawem. Jesteśmy Panu wdzięczni również za jednoznacznie krytyczne słowa wygłoszone publicznie wczoraj, w dniu, w którym, co przyjmujemy z wielkim żalem, ustawa została podpisana przez Pana Prezydenta.

Stwierdzamy z wielkim niepokojem, że wraz z wejściem w życie tej ustawy zagrożona będzie polska demokracja w jej najbardziej podstawowym, wyborczym wymiarze. Stanie się bowiem możliwe, a wręcz prawdopodobne sądząc po zapowiedziach autorów projektu ustawy, że organ administracyjny powoływany przez polityków większości parlamentarnej będzie w okresie bezpośrednio poprzedzającym wybory do Sejmu i Senatu podejmował działania, których celem może być wykluczenie możliwości ubiegania się przez czołowych polityków opozycyjnych o kluczowe urzędy w państwie, w tym mandaty poselskie i funkcje rządowe. To esencjonalne zagrożenie dla realizacji fundamentalnych praw obywatelskich, którymi są bierne i czynne prawo wyborcze.

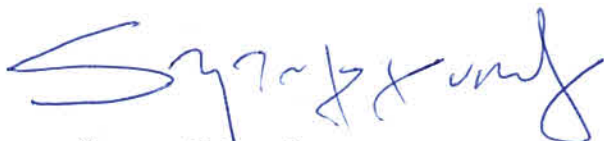
Szanowny Panie Rzeczniku, wyrażamy przekonanie, że wraz z wejściem w życie tej ustawy a następnie, czego należy się spodziewać w nadchodzących tygodniach, z ukonstytuowaniem się Komisji, nadejdzie czas, w którym Pan i kierowany przez Pana urząd staną przed szczególnie ważnym zadaniem. Zdajemy sobie sprawę, że nie jest naszą rolą wytyczać Panu cele i priorytety realizacji powierzonego Panu przez Sejm i Senat urzędu. Niech nam będzie jednak wolno zaapelować do Pana o to, aby korzystając z szerokich uprawnień kontrolnych i procesowych, które przyznaje Panu Konstytucja RP i ustawa o Rzeczniku Praw Obywatelskich, zechciał Pan objąć prace Komisji swoją stałą obserwacją i działaniem. Nie mamy bowiem wątpliwości, idąc tropem stanowiska wyrażonego przez Pana Rzecznika w wyżej wymienionym piśmie, że samo jej powołanie stanowi zagrożenie dla praw i wolności obywatelskich, a potencjalnie każde podjęte przez nią, w niekonstytucyjnym trybie i wobec niekonstytucyjnych kompetencji, działanie, może stan tego zagrożenia pogłębiać. W szczególności wnosimy o rozważenie skorzystania z następujących uprawnień przysługujących Panu Rzecznikowi z własnej inicjatywy wobec Komisji:

- a) Bieżącego monitorowania akt wszystkich spraw administracyjnych prowadzonych przez Komisję na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich;
- b) Kierowania do Komisji wystąpień generalnych na podstawie art. 14 pkt. 2 ustawy o r.p.o. przy każdym stwierdzonym naruszeniu praw i wolności obywatelskich;
- c) Przystępowania do postępowań administracyjnych prowadzonych przed Komisją oraz wnoszenia skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie od każdego ewentualnego postanowienia i decyzji administracyjnej Komisji, na podstawie art. 14 pkt 6 ustawy o r.p.o..

W naszym przekonaniu, w związku z „grzechem pierworodnym” jakim jest treść ustawy o Komisji naruszająca podstawowe proceduralne prawa i wolności obywatelskie, o których mowa jest wyżej, każdy akt wydawany przez Komisję będzie w pewnym sensie nieuleczalnie „zainfekowany” a przez to – niekonstytucyjny. Z tego powodu, a także z powodu paraliżu w jakim znalazł się obecnie Trybunał Konstytucyjny, jedynym efektywnym sposobem kontroli działań Komisji i zapobiegania katastrofalnym skutkom prawnym jej działań może być Pańska aktywność i niezwłoczne kierowanie skarg na akty Komisji do sądu administracyjnego, aby mógł on się, w imieniu Rzeczypospolitej, wypowiedzieć co do ich legalności.

Szanowny Panie Rzeczniku, jesteśmy przekonani, że w tej ciężkiej chwili zagrożenia, obywatelki i obywatele Rzeczypospolitej znajdą w Panu silnego i zdecydowanego obrońcę swoich praw i wolności obywatelskich, w tym fundamentalnego prawa do wyboru tych, którym powierzą odpowiedzialność za losy państwa.

Łączymy wyrazy szacunku,

Szymon Hołownia

Władysław Kosiniak-Kamysz